

SCENARIUSZ ZAJĘĆ Z PRZYSPOSOBIENIA BIBLIOTECZNEGO DLA STUDENTÓW

Barbara Tymszan, Biblioteka Pedagogiczna Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego w Gorzowie Wlkp.

Biblioteka Pedagogiczna w Gorzowie Wlkp. jest częścią Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego. Jej zbiory i działalność służą przede wszystkim nauczycielom i studentom przygotowującym się do wykonywania tego zawodu.

Przyszłych nauczycieli języka polskiego, niemieckiego i angielskiego oraz pedagogów różnych specjalności w Gorzowie kształci Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa. Jest to młoda uczelnia i jej Instytut Nauczycielski nie ma własnej biblioteki. W tej sytuacji Biblioteka Pedagogiczna pełni jej funkcje, zwłaszcza, że jest zlokalizowana w sąsiedztwie Instytutu.

Nauka w wyższej uczelni trwa 3 lub 5 lat, dlatego ważne wydaje nam się wyposażenie studentów w umiejętność sprawnego korzystania ze zbiorów naszej biblioteki.

Zajęcia przysposobienia czytelniczego prowadzone są wg poniżej przedstawionego, scenariusza. Materiał ten może być również wykorzystany, po niewielkich modyfikacjach, do realizacji zajęć bibliotecznych z uczniami końcowych klas liceum.

I. UCZESTNICY ZAJĘĆ

- studenci I roku studiów stacjonarnych i zaocznych Instytutu Nauczycielskiego PWSZ w grupach liczących około 20 osób

II. CZAS TRWANIA: 90 - 120 minut:

III. CELE:

1. ogólne:

- przygotowanie studentów do korzystania ze zbiorów i usług biblioteki pedagogicznej
- wykształcenie umiejętności samodzielnego wyszukiwania informacji i literatury na określony temat oraz sporządzania bibliografii załącznikowej

2. operacyjne: student po zajęciach

- zna regulamin biblioteki,
- zna organizację biblioteki i charakterystykę zbiorów,
- zna zasadę budowy katalogu rzeczowego i symbole interesujących go działów głównych,
- zna lokalizację oraz charakterystykę zbiorów i usług innych bibliotek w mieście,
- potrafi skorzystać z katalogu kartkowego i elektronicznego,
- potrafi zebrać bibliografię korzystając z baz danych dostępnych w bibliotece i Internecie,
- potrafi wykonać opis bibliograficzny różnych rodzajów dokumentów i sporządzić bibliografię załącznikową.

IV. METODY:

- podawcza (wykład i prezentacja),
- ćwiczenia praktyczne.

V. PRZEBIEG ZAJĘĆ:

0. Przedstawienie funkcji i zadań biblioteki pedagogicznej.
1. Omówienie regulaminu biblioteki.
2. Zapoznanie z organizacją biblioteki oraz lokalizacją Wypożyczalni, Czytelni Ogólnej i Multimedialnej, Informacji.
3. Charakterystyka zbiorów biblioteki (rodzaje i zakres tematyczny)
 - księgozbiór podstawowy
 - księgozbiór prezencyjny
 - czasopisma
 - środki dydaktyczne
 - multimedia
 - inne gromadzone materiały
4. Wypożyczenia międzybiblioteczne.
5. Wskazanie innych bibliotek w Gorzowie, charakterystyka ich zbiorów i usług
 - biblioteki PWSZ i innych wyższych uczelni
 - placówki Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej (Czytelnia Główna, Czytelnia Regionaliów, Czytelnia Czasopism, Dział Zbiorów Naukowych, Dział Zbiorów Audiowizualnych).
6. Zapoznanie z lokalizacją i rodzajami katalogów bibliotecznych.
7. Ogólne zapoznanie z UKD i budową katalogu rzeczowego. Zasady podziału dziedzin wiedzy i sposób wyszukiwania. Wykorzystanie indeksu.
8. Omówienie zasad funkcjonowania komputerowych programów bibliotecznych PROLIB i PROMAX.
9. Wskazanie sposobów wyszukiwania informacji i zbierania materiałów na określony temat z wykorzystaniem
 - Przewodnika Bibliograficznego (w formie tradycyjnej i elektronicznej)
 - Bibliografii Zawartości Czasopism (w formie tradycyjnej i elektronicznej)
 - Baz danych dostępnych w Internecie
10. Omówienie zasad sporządzania opisu bibliograficznego różnych rodzajów dokumentów oraz tworzenia bibliografii załącznikowej.
11. Szczegółowe zapoznanie z funkcjonowaniem katalogu komputerowego OPAC. Ćwiczenia w wyszukiwaniu wg różnych kryteriów, sposób formułowania zapytania z wykorzystaniem hasła przedmiotowego. Zamawianie i rezerwacja książek.

12. Szczegółowe zapoznanie z systemem PROMAX (bibliografia zawartości czasopism oświatowych , pedagogicznych i metodycznych dostępnych w bibliotece). Ćwiczenia w wyszukiwaniu wg różnych kryteriów.
13. Prezentacja wybranych baz (np. Pedagog, Humanista, Profesor, Psychologia, baz Biblioteki Narodowej) dostępnych w Internecie. Ćwiczenia w wyszukiwaniu informacji i zbieraniu bibliografii z ich wykorzystaniem.

VI. WYKORZYSTANE POMOCE I MATERIAŁY:

- o Regulamin Biblioteki Pedagogicznej,
- o karta biblioteczna,
- o książka z naklejką kodową, instrukcja przeszukiwania katalogu komputerowego,
- o plansza karty katalogowej,
- o plansza rewersu.

VII. MATERIAŁY PRZEKAZANE STUDENTOM:

Odbitki kserograficzne:

- o przykładowo wypełniony rewers
- o przykładowe karty katalogowe z lokalizacją podstawowych danych (autor, tytuł, sygnatura)
- o wykaz działów głównych UKD z przykładowo rozwiniętymi działami 1, 3, 8
- o przykładowe opisy bibliograficzne wydawnictw zwartych, artykułu z czasopisma, dokumentów elektronicznych o dostępie lokalnym i zdalnym
- o zasady sporządzania bibliografii załącznikowej wraz z przykładem
- o wybór przydatnych adresów internetowych

VIII. UWAGI KOŃCOWE::

Ćwiczenia praktyczne odbywają się w Wypożyczalni, gdzie można skorzystać z 6 stanowisk komputerowych z katalogiem biblioteki i dostępem do Internetu.

Punkty 12 - 14 realizowane są w praktyce tylko z tymi studentami, którzy są rzeczywiście zainteresowani, czyli z 8 - 10 osobami z grupy.

Często uczestnicy zajęć wychodzą z biblioteki z zebraną samodzielnie potrzebną im aktualnie bibliografią .